

MARIÁNSKOLÁZEŇSKÉ MINERÁLNÍ VODY - světový unikát

Mariánské Lázně jsou mladým lázeňským městem, první zmínky o léčivých pramenech se datují z počátku 19. století.

Léčivé minerální vody jsou takové vody, které mají prokazatelný léčivý účinek. Minerální voda se využívá ke koupelím a k pitné léčbě. V Mariánských Lázních a v nejbližším okolí se nachází přes 40 pramenů minerálních vod. Tyto prameny jsou chemickým složením velice různorodé, vedle velmi slaných takzvaných salinických glauberských minerálních vod, nacházíme prostě kyselky s vysokým obsahem železa. Právě tato různorodost minerálních pramenů je světovým unikátem.

V Mariánských Lázních se k pitné léčbě využívá šest léčivých minerálních pramenů:

- ▶ Lesní pramen
- ▶ Křížový pramen
- ▶ Rudolfův pramen
- ▶ Karolinin pramen
- ▶ Ambrožův pramen
- ▶ Ferdinandův pramen

Lesní pramen

Lesní pramen je minerální voda, která obsahuje hodně bikarbonátu a sodíku. Působí mukolyticky, to znamená, že uvolňuje hlen z dýchacích cest a napomáhá odkašlávání, které je hlavním problémem u pacientů s chronickou bronchitidou. Pacienti, kteří mají kromě bronchitidy i hypertenzi nebo problémy se srdcem a nemohou pít příliš velké množství Lesního pramene, tak ho využívají převážně ve formě inhalací. Lesním pramenem je možné také rozpouštět ledvinové kameny z kyseliny močové, ale zde je nutné si dát pozor, neboť ostatní ledvinové kameny budou naopak růst. Lesní pramen je vhodný i pro pacienty, kteří mají problémy s žaludkem, s jeho zvýšenou kyselostí.

Křížový pramen

Křížový pramen je nejstarším pramenem v Mariánských Lázních. Doktor Nehr, který objevil Mariánské Lázně pro svět lázeňství, využíval k léčbě především Křížový pramen. Tento pramen je velmi slaná a velmi silně mineralizovaná voda. Obsahuje 10 gramů minerální soli v litru. Křížový pramen se využívá u onemocnění žlučníku, jater, slinivky a především proti zácpě. Pacienti, kteří mají problémy s tlakem a se srdcem, musí využít Křížového pramene vždy konzultovat s lékařem, protože tato velmi slaná voda zadržuje v těle vodu a proto není vhodná u hypertenze a srdečních problémů.

Rudolfův pramen

Rudolfův pramen je zcela unikátní minerální voda. Využívá se především u zánětlivých onemocnění močových cest. Rudolfův pramen obsahuje velké množství vápníku a hořčičku a jen velmi málo sodíku. Je vhodný především pro léčbu starších klientů, protože vysoký obsah vápníku působí příznivě proti osteoporóze. Hořčík je vynikající pro práci nervových buněk, srdečních buněk, svalových buněk a je přirozeným antioxi-

dantem. Nízké množství sodíku je prospěšné díky tomu, že nezadržuje vodu v těle. Rudolfův pramen se v minulosti předepisoval především u onemocnění ledvin.

Karolinin pramen

Karolinin pramen je minerální voda, která obsahuje velké množství hořčíku, ale v menším množství než pramen Rudolfův. Sodíku obsahuje naopak 2,5 krát více než pramen Rudolfův. Karolinin pramen, který se v dobách Nehrových nazýval pramenem Novým, byl koncem minulého století znovu přiveden na kolonádu. Karolinin pramen se využívá především u urologických onemocnění, u ledvinových kamenů, zejména když neznáme jejich složení.

Ambrožův pramen

Ambrožův pramen je prostá kyselka s vysokým obsahem železa. V dřívějších dobách se využíval především u anemií, které vznikají z nedostatku železa. Nyní se předepisují na anémie různé tablety, případně injekce a Ambrožův pramen není již tolik využíván. Tento pramen je také vhodný u fosfátových ledvinových kamenů. *S Ambrožovým pramenem je spojená velmi zajímavá pověst. Říká se, že Goethe při svých pobytech v Mariánských Lázních hojně a pravidelně pil Ambrožův pramen. V té době prožíval Goethe svou poslední životní lásku s Ulrike von Levetzow. Legenda říká, že v těch dobách byl Goethe právě díky této léčbě plný síly. A proto hosté, kteří k nám přijíždí z anglicky mluvících zemí, nazývají tento pramen Spring of love, Němci jej nazývají Quelle der Liebe, Rusové Istochnik ljubvi, česky se mu říká Pramen lásky. A tedy, kdo se chce v Mariánských Lázních zamilovat, jde se napít Ambrožova pramene.*

Ferdinandův pramen

Poslední pramen používaný k pitné léčbě je pramen Ferdinandův. Tento pramen se nachází v parku ca 1,5 km od centra lázní. Ferdinandův pramen je velmi silně mineralizován, má více než 10 gramů minerální soli v litru. Je tak slaný, že se v minulosti využíval pro výrobu zaživací tzv. Tepelské či Mariánskolázeňské soli. K pitné léčbě se tento pramen může využívat pouze se souhlasem lékaře.

Obecná pravidla pitné léčby

Pitná léčba je složitý proces. Vždy je třeba myslet na to, že určitá voda je vhodná pro konkrétní potíže, ale může být silně nevhodná pro potíže jiné.

- ▶ Pitnou kúru je třeba vždy konzultovat s lékařem, protože špatně zvolená pitná léčba může uškodit zejména pacientům s vysokým krevním tlakem a s problémy s srdcem.
- ▶ Všechny mariánskolázeňské minerální prameny jsou studené. Teplota minerální vody se pohybuje mezi 8 až 10° C. Díky tomu všechny tyto prameny obsahují vysoké množství oxidu uhličitého, který uniká do vzduchu až při teplotě 36° C. Při léčbě v Mariánských Lázních doporučujeme pít studené minerální prameny. Voda se po vypití v žaludku ohřeje, začne se uvolňovat oxid uhličitý, který způsobí zvýšené prokrvení žaludeční sliznice a díky tomu se resorbují více minerálních látek.
- ▶ Pitnou léčbu doporučujeme 3 krát denně před jídlem.
- ▶ Minerální voda se pije z lázeňských pohárků. Tento lázeňský pohárek má objem 220 ml. Doporučujeme provádět pitnou léčbu přímo u pramene a pohárek vypít malými doušky během 3 až 5 minut. Jestliže se mají vypít dva pohárky, je nutné mezi pitnou léčbou udělat přestávku minimálně 5 minut. Pitnou léčbu doporučujeme ukončit aspoň 15 minut před jídlem.
- ▶ Teplou minerální vodu používáme při onemocnění žlučníku, jater, slinivky a při zácpě. Samozřejmě je, že studené minerální vody se nepijí při onemocnění horních cest dýchacích.

CHEMICKÁ ANALÝZA MINERÁLNÍCH PRAMENŮ

	Křížový pramen	Ferdinandův pramen	Lesní pramen	Rudolfův pramen	Ambrožův pramen	Karolinin pramen
Magnesium	mg/l 92	141	105	122	21	110
Kalcium	mg/l 148	200	105	233	46	83
Natrium	mg/l 2 590	2 870	710	80	57	182
Hydrogenkarbonát	mg/l 2 770	3 050	1 724	1 468	333	877
Sulfát	mg/l 2 945	3 173	623	83	81	197
Chlorid	mg/l 858	1 121	178	32	20	133
Volný CO ₂	mg/l 2 896	2 510	2 631	2 444	2 420	2 600
Mineralizace	g/l 9,60	10,81	3,62	2,16	0,63	1,69